Aspekty prawne ochrony wilka

Konferencja „Czy taki wilk straszny, jak go malują?”
dotycząca potencjalnych sytuacji konfliktowych z wilkiem oraz zabezpieczania mienia przed tym gatunkiem

Olsztyn, 14 grudnia 2018 r.

Ochrona wilka – konwencje międzynarodowe

- konwencja z dnia 3 marca 1973 r. o międzynarodowym handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (tzw. Konwencja Waszyngtońska, CITES)

- rozporządzenie Rady (WE) Nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi

Ochrona wilka – Unia Europejska

- konwencja z dnia 19 września 1979 r. o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk (tzw. Konwencja Berneńska)

- dyrektywa 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa)

Ochrona wilka – prawo w Polsce

- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614)

- rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 2183)
  - wilk został wymieniony w zał. 1 do rozporządzenia – ochrona ścisła

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Wilk objęty jest w Polsce ochroną gatunkową na terenie całego kraju od 1998 roku

Liczebność wilka w latach 1999 – 2017

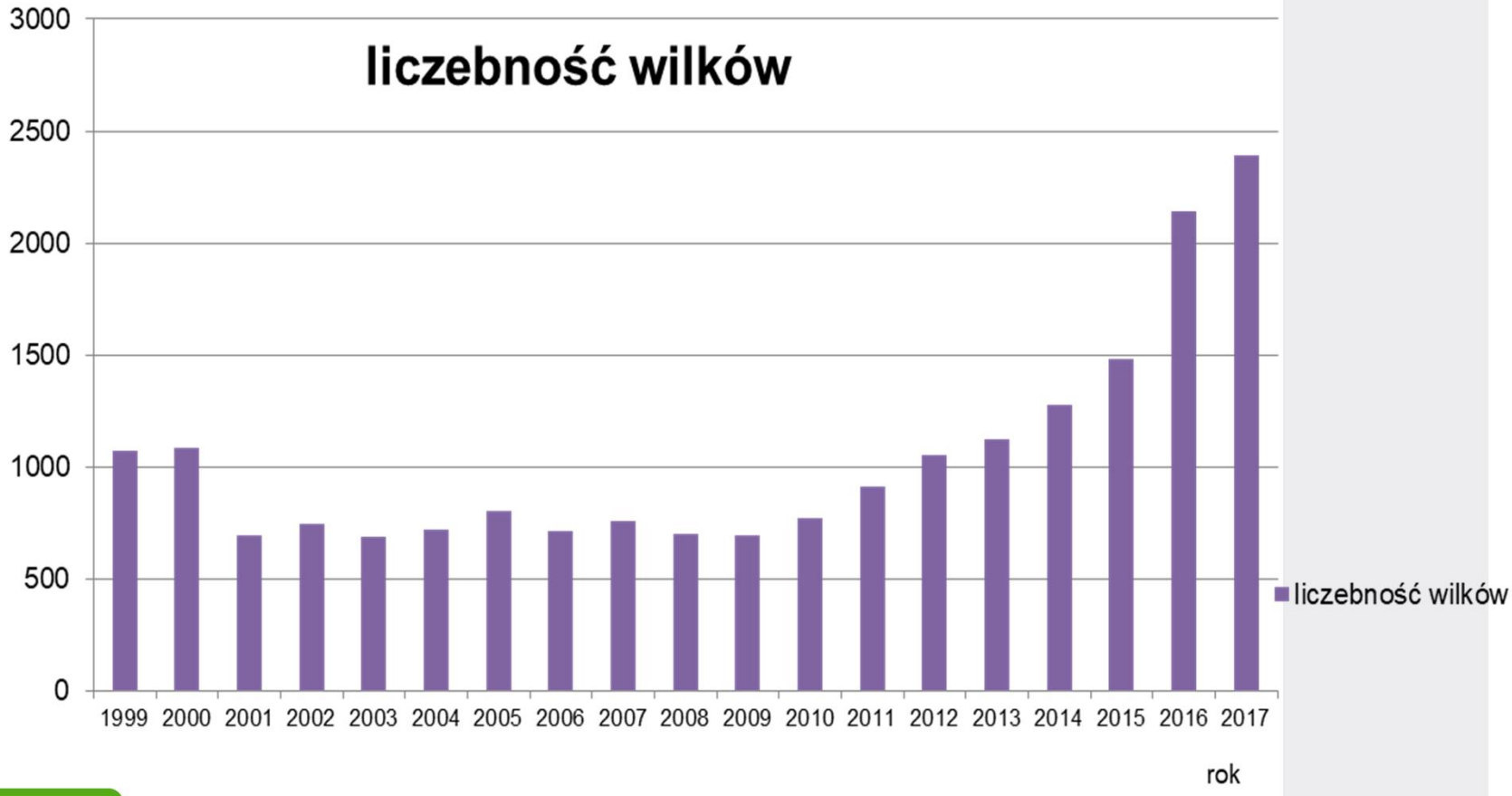

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

*Źródło: dane GUS**

* dane szacunkowe - na podstawie informacji udzielanych poszczególnym regionalnym dyrektorom ochrony środowiska przez nadleśnictwa i parki narodowe. Wartości te mogą być nieco zawyżone np. w wyniku powtórnego liczenia tego samego osobnika.

Liczebność wilka w województwach

	Liczebność osobników wilka w latach 2012-2017					
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.	2016 r.	2017 r.
P O L S K A	**1050**	**1122**	**1276**	**1484**	**2139**	**2390**
Dolnośląskie	31	26	31	32	42	52
Kujawsko-pomorskie	17	17	17	18	20	25
Lubelskie	170	170	150	150	160	206
Lubuskie	17	16	55	88	263	335
Łódzkie	–	–	–	–	–	–
Małopolskie	62	62	72	63	72	70
Mazowieckie	7	4	5	26	33	12
Opolskie	–	–	–	–	–	–
Podkarpackie	365	400	370	482	732	785
Podlaskie	135	135	167	167	167	167
Pomorskie	6	8	82	91	122	142
Śląskie	18	25	23	38	35	30
Świętokrzyskie	15	20	15	15	15	45
Warmińsko-mazurskie	125	130	135	140	120	130
Wielkopolskie	22	49	92	89	96	108
Zachodniopomorskie	60	60	62	85	262	268

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Liczebność wilka na tle innych gatunków w 2016 r.*

wilk	żubr	łoś	jeleń	dzik	sarna
2139	1712	20 100	218 300	249 600	887 100

Cyranka, rybitwa czarna – 2 000 – 3 000 par lęgowych, bardzo nieliczny;

Siwerniak – 2 200 – 2 700 par lęgowych, bardzo nieliczny;

Orlik krzykliwy – 2 300 – 2 700, bardzo nieliczny;

Kobuz – 2 100 – 2 900 par lęgowych, bardzo nieliczny. **

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

* Najbardziej aktualne dane opublikowane w GUS na dzień 29 października 2018 r.
**(Chodkiewicz T. i in. 2015, Ocena liczebności populacji ptaków lęgowych w Polsce w latach 2008-2012, Ornis Polonica 56, 2015:149-189)

Ochrona gatunkowa – zakazy

1. Umyślnego zabijania
2. Umyślnego okaleczania lub chwytania
3. Umyślnego niszczenia jaj lub form rozwojowych
4. Transportu
5. Chowu
6. Zbierania, pozyskiwania, przetrzymywania lub posiadania okazów gatunków
7. Niszczenia siedlisk lub ostoi, będących obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania
8. Niszczenia, usuwania lub uszkadzania gniazd, mrowisk, nor, legowisk, żeremi, tam tarlisk, zimowisk lub innych schronień

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Ochrona gatunkowa – zakazy

9. Umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień
10. Umyślnego płoszenia lub niepokojenia
11. Zbywania, oferowania do sprzedaży, wymiany lub darowizny okazów gatunków
12. Wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków
13. Umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca
14. Umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Wybrane odstępstwa od zakazów

Wprowadzono odstępstwo od chwytania, przetrzymywania i transportu oraz przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca

1. zwierząt zabłąkanych na terenie zabudowanym – przez podmioty posiadające upoważnienie regionalnego dyrektora ochrony środowiska;
2. zwierząt rannych w celu udzielenia im pomocy weterynaryjnej i przemieszczenia do ośrodka rehabilitacji.

Pozostałe odstępstwa nie mają zastosowania do wilka w tym odstępstwo od zakazu zabijania, okaleczania, niszczenia jaj i form rozwojowych, transportu w związku z wykonywaniem czynności związanych z prowadzeniem racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej, jeżeli technologia prac uniemożliwia ich przestrzeganie.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zezwolenia - wniosek

Zezwolenie może być wydane są wyłącznie na wniosek podmiotu zainteresowanego uzyskaniem odstępstwa, np.

a) osoby narażonej na poważne szkody, czy niebezpieczeństwo;
b) gminy, gdy zagrożenie dotyczy większej liczby gospodarstw - art. 7 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zezwolenia - wniosek

Elementy obowiązkowe wniosku*:

1) imię, nazwisko i adres albo nazwę i siedzibę wnioskodawcy;
2) cel wykonania wnioskowanych czynności;
3) opis czynności, na którą może być wydane zezwolenie;
4) nazwę gatunku lub gatunków, których będą dotyczyć działania, w języku łacińskim i polskim, jeżeli polska nazwa istnieje;
5) liczbę lub ilość osobników, których dotyczy wniosek, o ile jest to możliwe do ustalenia;
6) wskazanie sposobu, metody i stosowanych urządzeń do chwytania, odławiania lub zabijania zwierząt albo sposobu zbioru roślin i grzybów lub sposobu wykonania innych czynności, na które może być wydane zezwolenie, a także miejsca i czasu wykonania czynności oraz wynikających z tego zagrożeń;
7) wskazanie podmiotu, który będzie chwytał lub zabijał zwierzęta.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

* - art. 56 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody

Zezwolenia - wniosek

Wzór wniosku znajduje się na stronie http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/ w zakładce *jak załatwić sprawę?*

www.gdos.gov.pl

Zezwolenia - wniosek

Wzór wniosku znajduje się na stronie http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/ w zakładce jak załatwić sprawę

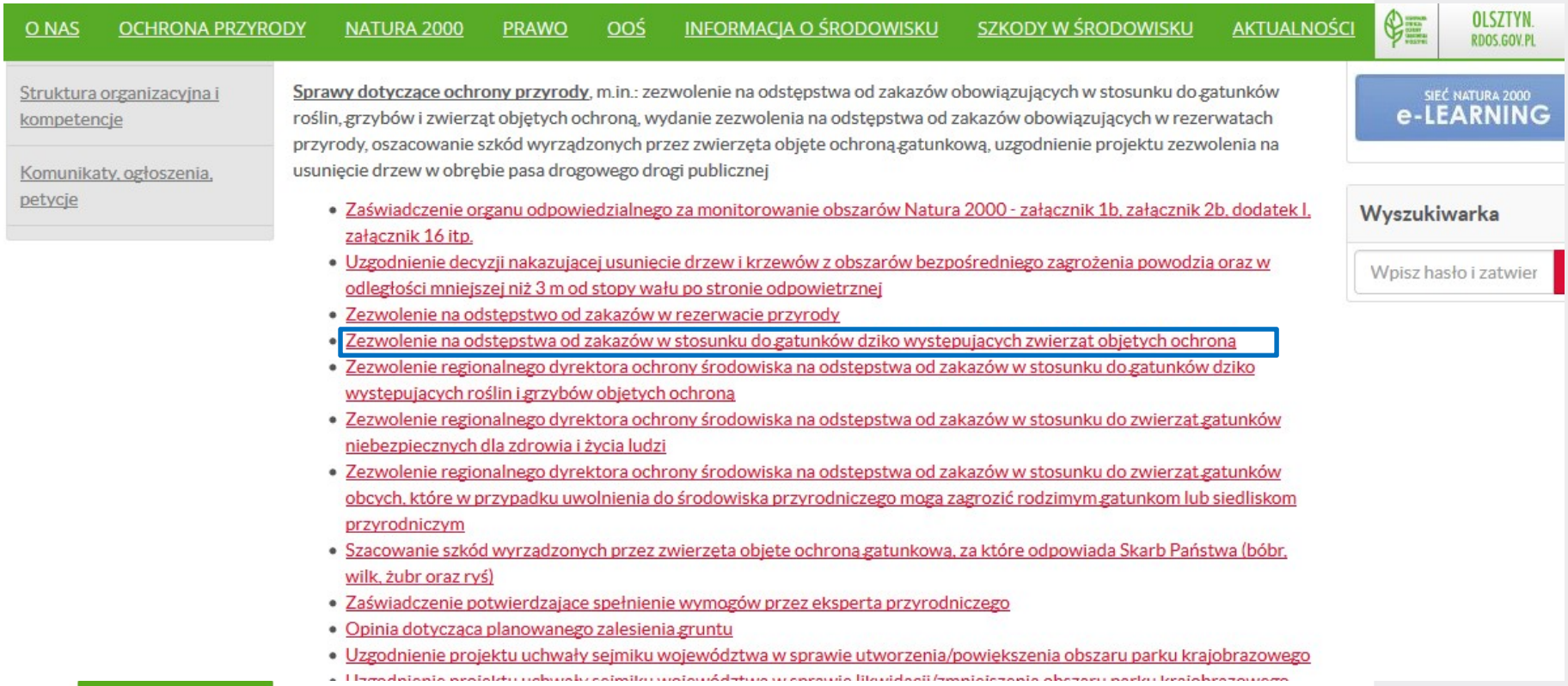

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zezwolenia - wniosek

Wzór wniosku znajduje się na stronie http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/ w zakładce jak załatwić sprawę

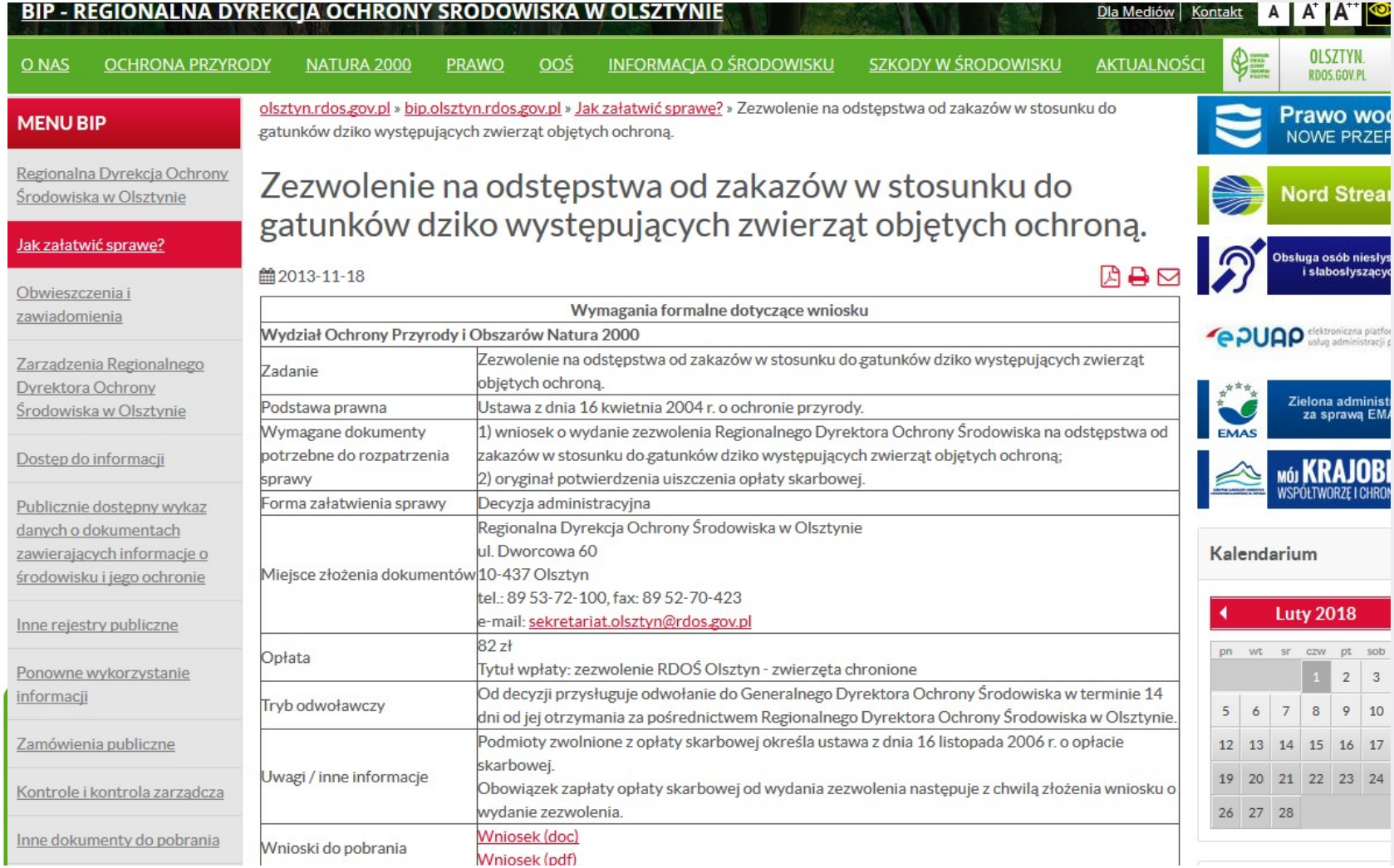

BIP - REGIONALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA W OLSZTYNIE

Dla Mediów | Kontakt

O NAS | OCHRONA PRZYRODY | NATURA 2000 | PRAWO | OOŚ | INFORMACJA O ŚRODOWISKU | SZKODY W ŚRODOWISKU | AKTUALNOŚCI

MENU BIP

- Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie
- Jak załatwić sprawę?
- Obwieszczenia i zawiadomienia
- Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie
- Dostęp do informacji
- Publicznie dostępny wykaz danych o dokumentach zawierających informacje o środowisku i jego ochronie
- Inne rejestry publiczne
- Ponowne wykorzystanie informacji
- Zamówienia publiczne
- Kontrole i kontrola zarządcza
- Inne dokumenty do pobrania

olsztyn.rdos.gov.pl » bip.olsztyn.rdos.gov.pl » Jak załatwić sprawę? » Zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.

Zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.

2013-11-18

Wymagania formalne dotyczące wniosku	
Wydział Ochrony Przyrody i Obszarów Natura 2000	
Zadanie	Zezwolenie na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną.
Podstawa prawna	Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.
Wymagane dokumenty potrzebne do rozpatrzenia sprawy	1) wniosek o wydanie zezwolenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska na odstępstwa od zakazów w stosunku do gatunków dziko występujących zwierząt objętych ochroną; 2) oryginał potwierdzenia uiszczenia opłaty skarbowej.
Forma załatwienia sprawy	Decyzja administracyjna
Miejsce złożenia dokumentów	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie ul. Dworcowa 60 10-437 Olsztyn tel.: 89 53-72-100, fax: 89 52-70-423 e-mail: sekretariat.olsztyn@rdos.gov.pl
Opłata	82 zł Tytuł wpłaty: zezwolenie RDOŚ Olsztyn - zwierzęta chronione
Tryb odwoławczy	Od decyzji przysługuje odwołanie do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w terminie 14 dni od jej otrzymania za pośrednictwem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.
Uwagi / inne informacje	Podmioty zwolnione z opłaty skarbowej określa ustawa z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej. Obowiązek zapłaty opłaty skarbowej od wydania zezwolenia następuje z chwilą złożenia wniosku o wydanie zezwolenia.
Wnioski do pobrania	Wniosek (doc) Wniosek (pdf)

Kalendarium

Luty 2018

pn	wt	sr	czw	pt	sob
			1	2	3
5	6	7	8	9	10
12	13	14	15	16	17
19	20	21	22	23	24
26	27	28			

Zezwolenia - wniosek

Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną

1. Dane wnioskodawcy

Dane osobowe obowiązkowe	
Imię i nazwisko	
(lub) nazwa firmy (Może być pieczątka jednostki)	
Ulica, numer domu, mieszkania	
Kod pocztowy	
Miejscowość	
Poczta	
Gmina	
Dane osobowe nieobowiązkowe (ułatwiające kontakt)	
Telefon kontaktowy	
Adres e-mail	

2. Nazwa gatunkowa i liczba lub ilość osobników, których dotyczy wniosek oraz miejsce i czas realizacji zezwolenia

W przypadku wniosku dotyczącego więcej niż jednego gatunku, należy podać liczbę lub ilość osobników w **rozbiciu na każdy gatunek**.
Należy także podać **numery zakazów (patrz pkt 3)**, które odnoszą się do poszczególnych gatunków, jeżeli nie są jednakowe dla wszystkich gatunków.
W przypadku braku możliwości określenia liczby lub ilości osobników, należy wpisać **brak możliwości określenia** i uzasadnić.
Jeżeli czynności wykonywane w stosunku do danego gatunku będą miały miejsce **w różnych lokalizacjach**, należy to wyszczególnić.
Jeżeli wnioskowane czynności wykonywane będą w **różnych terminach i miejscach**, w stosunku do **różnych gatunków**, należy to **dokładnie określić**.

Odpowiedź najlepiej udzielić w formie:

Gatunek (nazwa polska i łacińska), numer zakazu, liczba lub ilość osobników, miejsce i czas realizacji

Przykład:
Wróbel domowy Passer domesticus: zakaz nr 7, 8, 9; liczba – 10 par; miejsce – ul. Nowa 2 w Olsztynie; czas – od 1.10.2018 r. do 31.12.2018 r.
Jerzyk Apus apus: zakaz nr 12; liczba – 5 par; miejsce – ul. Stara 1 w Olsztynie; czas – od 1.06.2015 r. do 15.08.2015 r.

Wniosek dotyczy osobników dziko występujących:

☐ Tak	☐ Nie (wniosek dotyczy osobników innych niż dziko występujące np. hodowlane w niewoli)

Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną

3. Wniosek dotyczy wykonywania czynności zabronionych, wymienionych w art. 52 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody oraz w rozporządzeniu w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt:

L.p.	Zakaz	Należy wskazać – X
1)	Umyślnego zabijania	
2)	Umyślnego okaleczania	
	Umyślnego chwytania	
3)	Umyślnego niszczenia jaj lub form rozwojowych	
4)	Transportu	
5)	Chowu	
6)	Zbierania okazów gatunków (dotyczy martwych zwierząt)	
	Przetrzymywania okazów gatunków	
	Posiadania okazów gatunków (dotyczy martwych zwierząt)	
7)	Niszczenia siedlisk lub ostoi, będących: (zakreślić właściwe)	**********
	Obszarem rozrodu	
	Wychowu młodych	
	Odpoczynku	
	Migracji	
	Żerowania	
8)	Niszczenia, usuwania lub uszkadzania: (zakreślić właściwe)	**********
	Gniazd	
	Mrowisk	
	Nor	
	Legowisk (np. barłóg, leże, ostęp, itp.)	
	Żeremi	
	Tam	
	Tarlisk	
	Zimowisk	
	Innych schronień	
9)	Umyślnego uniemożliwiania dostępu do schronień	
10)	Zbywania okazów gatunków	
	Oferowania do sprzedaży okazów gatunków	
	Wymiany okazów gatunków	
	Darowizny okazów gatunków	
11)	Wwożenia z zagranicy lub wywożenia poza granicę państwa okazów gatunków	
12)	Umyślnego płoszenia lub niepokojenia pkt 12 dotyczy tylko gatunków oznaczonych symbolem (1) w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	
13)	Umyślnego płoszenia lub niepokojenia: (zaznaczyć właściwe) pkt 13 dotyczy tylko gatunków oznaczonych symbolem (2) w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	**********
	W miejscach noclegu	
	W okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych	
	W miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących	
	W miejscach żerowania zgrupowań ptaków zimujących	
14)	pkt 14 dotyczy tylko gatunków oznaczonych symbolem (3) w załącznikach do rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt	**********
	Fotografowania mogącego powodować płoszenie lub niepokojenie	
	Filmowania mogącego powodować płoszenie lub niepokojenie	
	Obserwacji mogącej powodować płoszenie lub niepokojenie	
15)	Umyślnego przemieszczania z miejsc regularnego przebywania na inne miejsca	
16)	Umyślnego wprowadzania do środowiska przyrodniczego	

4. Cel wykonywania wnioskowanych czynności

Należy wskazać, jaki jest **powód służący wniosku** o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych. Powodem może być np. wykonywanie badań naukowych, badań dotyczących ochrony gatunku, konieczność ograniczenia szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną, względy bezpieczeństwa powszechnego, względy sanitarne, nadrzędny interes publiczny, słuszny interes [illegible] lub inne. Cel należy **uzasadnić**.

Zezwolenia - wniosek

Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną

5. Opis wykonywania wnioskowanych czynności, wskazanie sposobów i metod ich wykonywania oraz określenie urządzeń stosowanych do chwytania, zabijania, pozyskania

Należy podać m. in. metodykę badawczą (np. projekt badań naukowych), sposoby chwytania okazów (np. ręcznie, przy użyciu ..., itd.), sposoby przemieszczania (np. klatka, pojemnik, siatka itd.), sposoby zabijania (np. odstrzał, eutanazja, itd.), sposoby płoszenia lub niepokojenia (np. metody akustyczne, bioniczne, sokolnicze, itd.), sposoby filmowania lub fotografowania (z ukrycia, z czatowni, bez ukrycia, itd.) i inne, w zależności od charakteru wnioskowanych czynności.

6. Wskazanie podmiotu lub osób realizujących zezwolenie

7. Jeżeli wniosek dotyczy umyślnego zabijania i/lub chwytania, należy wskazać podmiot realizujący te czynności. W innym przypadku wpisać – nie dotyczy

8. Informacje o stosowaniu alternatywnych rozwiązań

Należy wskazać, czy dotychczas były prowadzone inne działania np. w przypadku wniosku o umyślne zabijanie zwierząt wyrządzających szkody, czy stosowano zabezpieczenia przed szkodami, jeśli tak – jakie i w jaki sposób; czy było prowadzone płoszenie, jeśli tak – w jaki sposób. Należy również wskazać, czy istnieje inny sposób realizacji inwestycji lub przedsięwzięcia, który nie będzie powodował konieczności naruszenia zakazów obowiązujących w stosunku do gatunków chronionych.

Wniosek o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do zwierząt gatunków objętych ochroną

9. Zagrożenia wynikające z realizacji wnioskowanych czynności

Należy wskazać rodzaje zagrożeń wynikających z realizacji wnioskowanych czynności dla gatunków chronionych. Wskazać wpływ wnioskowanych czynności na lokalną populację gatunku (np. liczba i lokalizacja stanowisk, która nie ulegnie zmniejszeniu), wpływ na krajową populację danego gatunku, wpływ na ludzi lub mienie.

10. Inne ważne i istotne informacje, które powinny być znane organowi na etapie prowadzenia postępowania

W przypadku, gdy wnioskowane czynności wynikają z realizacji inwestycji, mogącej znacząco oddziaływać na środowisko, można podać informacje o wydanej decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (znak decyzji) i/lub dołączyć kopię dokumentu. W przypadku złożenia wniosku o przeprzemywanie okazów gatunków, należy podać ich pochodzenie oraz informację czy zostało wydane zezwolenie np. na wwóz do kraju oraz podać znak tego zezwolenia.

11. Informacja, czy realizacja wnioskowanych czynności związana jest z wykonaniem inwestycji/ przedsięwzięcia/projektu finansowanego ze środków Unii Europejskiej

Należy zaznaczyć jeden z poniższych Programów Operacyjnych.

- ☐ Instrument „Łącząc Europę" (Connecting Europe Facility – CEF)
- ☐ Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014-2020
- ☐ Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020
- ☐ Program Operacyjny Wiedza Edukacja – Rozwój 2014-2020
- ☐ Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020
- ☐ Program Operacyjny Polska Wschodnia 2014-2020
- ☐ Regionalny Program Operacyjny Województwa Warmińsko-Mazurskiego 2014-2020
- ☐ Nie dotyczy

Należy podać nazwę projektu, w ramach którego wykonywane będą wnioskowane czynności:

12. Opłata skarbowa

Należy dołączyć dowód wniesienia opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia lub wskazać podstawę zwolnienia z opłaty skarbowej (na podstawie ustawy o opłacie skarbowej) wraz z uzasadnieniem.

13. Zgoda na przetwarzanie danych osobowych

Wyrażam zgodę na przetwarzanie moich danych osobowych, które nie są danymi obowiązkowymi (tzn. dane nieobowiązkowe: numer telefonu kontaktowego, adres e-mail) w celu realizacji zadań związanych z prowadzeniem postępowań o wydanie zezwolenia na wykonywanie czynności zabronionych w stosunku do chronionych gatunków zwierząt przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie.

Jednocześnie oświadczam, że zostałam/łem poinformowana/y o przysługującym mi prawie dostępu do treści moich danych oraz ich poprawiania, wycofania zgody na ich przetwarzanie w każdym czasie, jak również, że podanie tych danych było dobrowolne. Treść informacji dotyczącej przetwarzania danych przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie stanowi załącznik do niniejszego wniosku.

Miejscowość i data

Czytelny podpis wnioskodawcy

Zezwolenia – opłata skarbowa

wydanie zezwolenia podlega opłacie skarbowej w wysokości 82 zł*

UWAGA! opłatę należy wnieść na konto organu podatkowego właściwego dla organu wydającego zezwolenie – informacji na temat danych do przelewu należy szukać np. na stronach internetowych poszczególnych organów

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

* Art. 1 ust. 1 pkt 1 lit. c i art. 4 ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej
Jednostki budżetowe są zwolnione z obowiązku zapłaty opłaty skarbowej.

Zezwolenia - wniosek

Do kogo złożyć wniosek?

Do:

- **Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska**

(umyślne zabijanie)

- **regionalnego dyrektora ochrony środowiska**

(np. umyślne płoszenie i niepokojenie i inne)

- **Ministra Środowiska**

(gdy jakakolwiek czynność zakazana jest wykonywana na obszarze parku narodowego)

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zezwolenia - wniosek

- kompletność wniosku jest warunkiem jego rozpatrzenia – brak ujęcia we wniosku wszystkich informacji wymaganych w art. 56 ust. 6 ustawy o ochronie przyrody powoduje niepotrzebne wydłużenie procesu administracyjnego, a czasem kończy się pozostawieniem sprawy bez rozpoznania
- **Uwaga**! Decyzje są uznaniowe, dlatego do wniosku należy załączyć wszelkie dokumenty i informacje świadczące o istnieniu realnego zagrożenia lub występowaniu poważnych szkód. Samo przebywanie wilka na terenie, na którym mogą przebywać ludzie nie musi być przesłanką do wydania zezwolenia.
- Jakość wniosku (ilość informacji) ma bezpośrednie przełożenie na szybkość wydania stosownego zezwolenia.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zezwolenia – decyzja

Decyzje są uznaniowe i organ w każdym indywidualnym przypadku musi wykazać spełnienie określonych przesłanek:

- brak rozwiązań alternatywnych
- brak szkodliwości dla zachowania we właściwym stanie ochrony gatunków chronionych
- istnienie przynajmniej jednej z przesłanek indywidualnych – np. ograniczenie poważnych szkód w mieniu, czy zapewnienie zdrowia i bezpieczeństwa powszechnego

Zezwolenia – decyzja

Najczęstsze przyczyny nie wydania zezwolenia:

- braki formalne, nieuzupełnione w ogóle lub w odpowiednim czasie
- nieudokumentowane przyczyny: brak dowodów, a jedynie obawy oparte na nieznajomości biologii i behawioru wilka lub (rzadziej) na zdarzeniach z innych rejonów kraju
- brak jakichkolwiek wcześniejszych prób stosowania rozwiązań alternatywnych (brak płoszenia, brak stosowania zabezpieczeń w postaci: ogrodzeń, fladr, pastuchów elektrycznych)
- wniosek nieadekwatny do rzeczywistego problemu – np. 1 szkoda w pogłowiu zwierząt gospodarskich, którą oszacowano i za którą wypłacono odszkodowanie

Decyzja ustna - art. 14 § 2 kpa

Kiedy? – wyłącznie w sytuacjach nagłych, wymagających natychmiastowej interwencji, tj. zagrażających życiu bądź zdrowiu ludzi lub zwierząt, kiedy obiektywnie wniosek nie może być załatwiony w formie pisemnej.

Jak ją uzyskać? – po rozpatrzeniu wniosku złożonego drogą telefoniczną. Należy skontaktować się telefonicznie z właściwym organem ochrony przyrody, pod numerami telefonów podanymi na stronie internetowej urzędu.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Baza pokarmowa wilka

- głównym pokarmem wilków w Polsce są zwierzęta kopytne
- wilk, jako drapieżnik
  - reguluje populację tych roślinożerców
  - przyczynia się do zmniejszenia szkód powodowanych przez zwierzęta kopytne
- w warunkach mozaiki lasów i pastwisk wilki zabijają również zwierzęta hodowlane, szczególnie owce, krowy i kozy (ok. 2% diety wilka) – w miarę ich dostępności

Odszkodowania

- Sprawy odszkodowań reguluje art. 126 ustawy o ochronie przyrody

- NOWOŚĆ!!! - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową (Dz. U. z 2018 r. poz. 645)

Odszkodowania

Wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 28 września 2015 r. (sygn. akt K 20/14)

- obowiązkiem właściciela jest dbałość o swój majątek i podejmowanie starań w celu jego ochrony
- właściciel w pierwszej kolejności sam powinien podjąć stosowne czynności, zmierzające do uniknięcia szkody lub zminimalizowania jej rozmiarów

Szkody powodowane przez wilki

WOJEWÓDZTWA	Liczba zgłoszonych szkód wyrządzonych przez wilka *Canis lupus* w 2017 r.
Polska	**621**
Dolnośląskie	1
Kujawsko-pomorskie	3
Lubelskie	2
Lubuskie	11
Łódzkie	–
Małopolskie	305
Mazowieckie	18
Opolskie	–
Podkarpackie	149
Podlaskie	37
Pomorskie	13
Śląskie	6
Świętokrzyskie	1
Warmińsko-mazurskie	52
Wielkopolskie	6
Zachodniopomorskie	17

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Szkody powodowane przez wilki

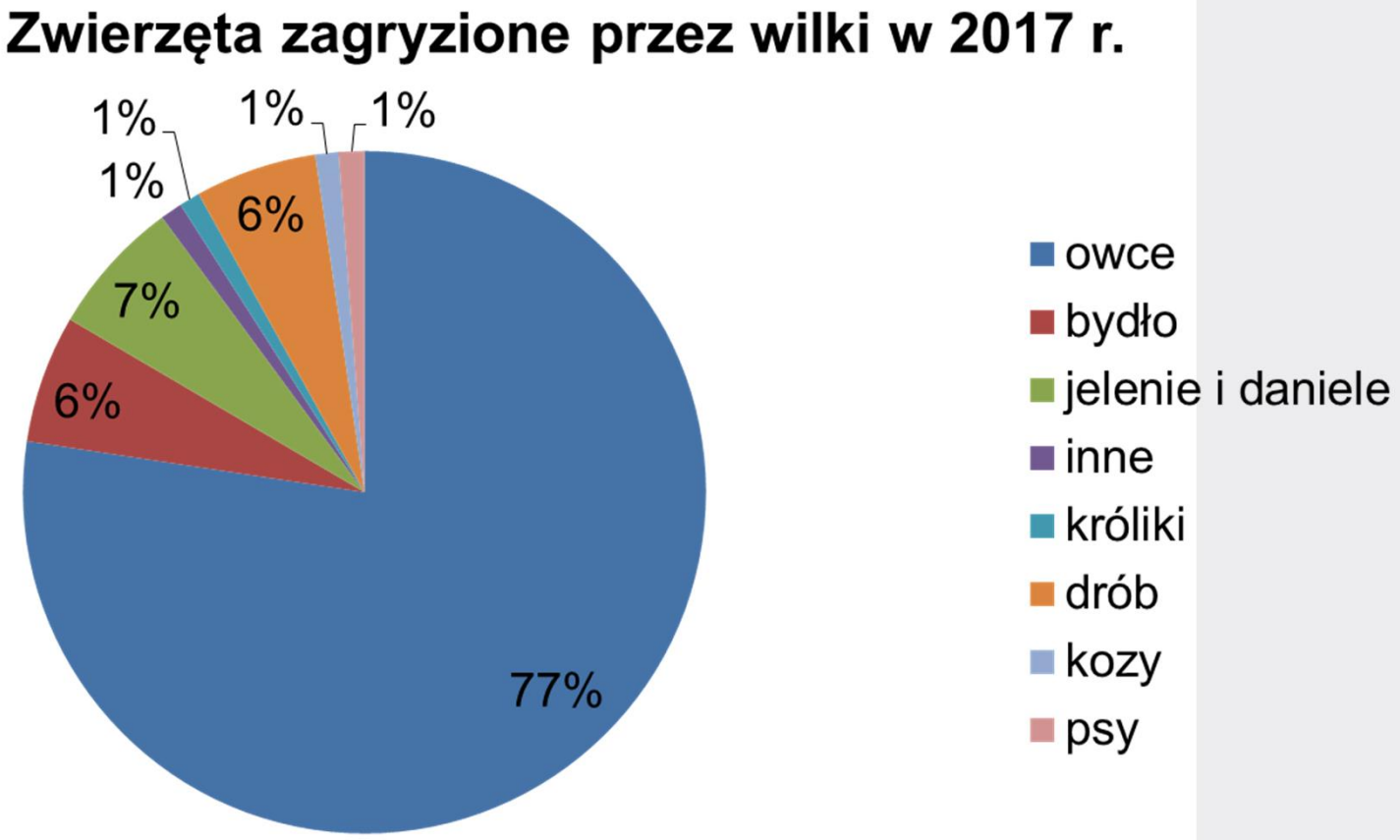

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Na podstawie danych o wypłaconych przez rdoś i parki narodowe w 2017 r. odszkodowaniach za szkody wyrządzone przez wilki (dane własne)

Szkody powodowane przez wilki

W górach wilki powodują szkody przede wszystkich w pogłowiu owiec, zaś na Mazurach i Podlasiu zabijane jest głównie bydło, lokalnie owce. Związane jest to ze specyfiką hodowli w danym regionie.

W latach 1999-2014 wilki zagryzły:

- 5500 owiec i 217 sztuk bydła w województwie podkarpackim,
- 625 owiec i 595 sztuk bydła w województwie warmińsko-mazurskim.

www.gdos.gov.pl

Liczba szkód wyrządzanych przez wilki w województwie warmińsko-mazurskim w latach 1999-2017

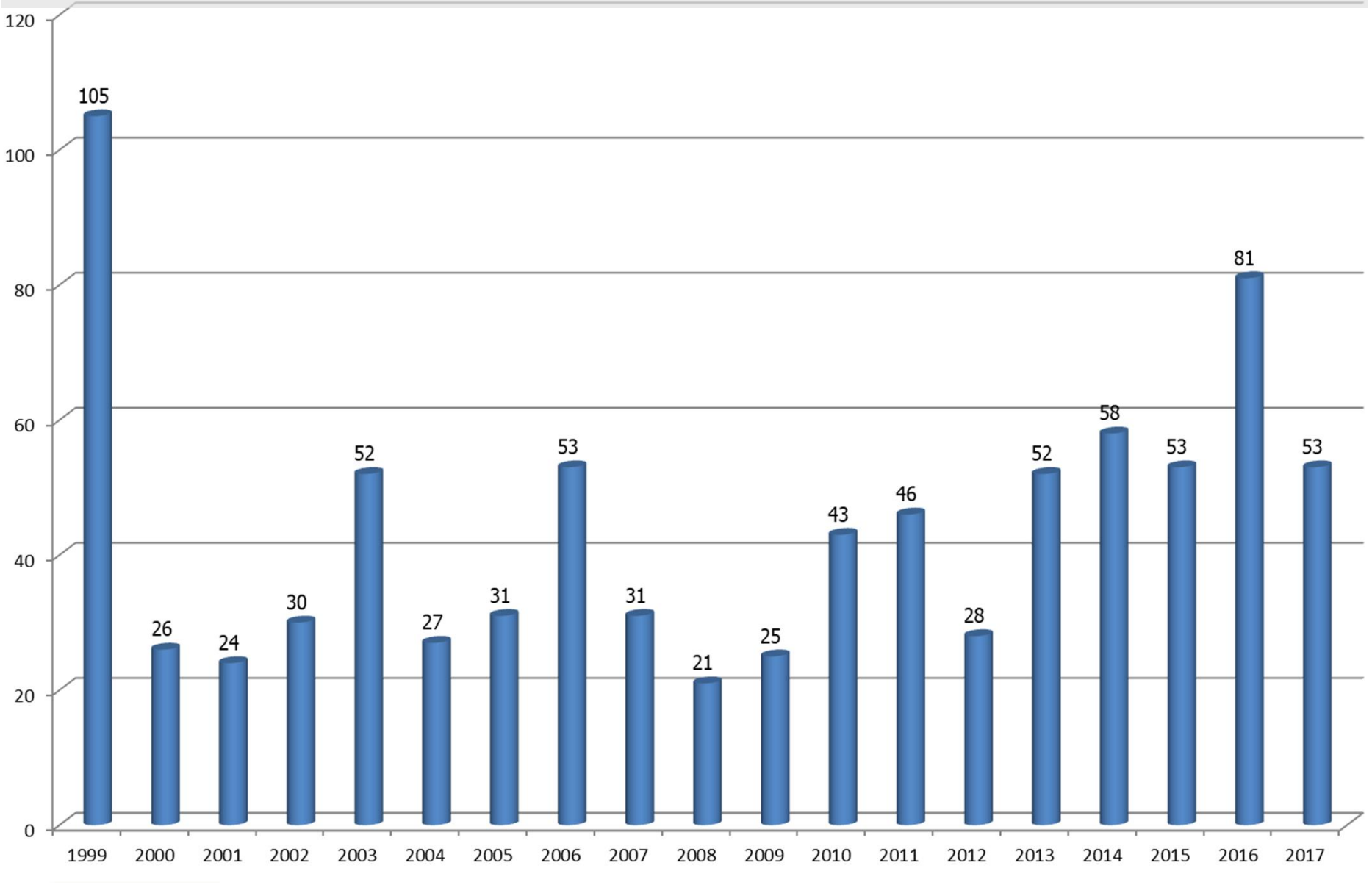

Szkody powodowane przez wilki

Rozmieszczenie szkód wyrządzanych przez wilki
na terenie województwa warmińsko-mazurskiego w latach 2005-2014

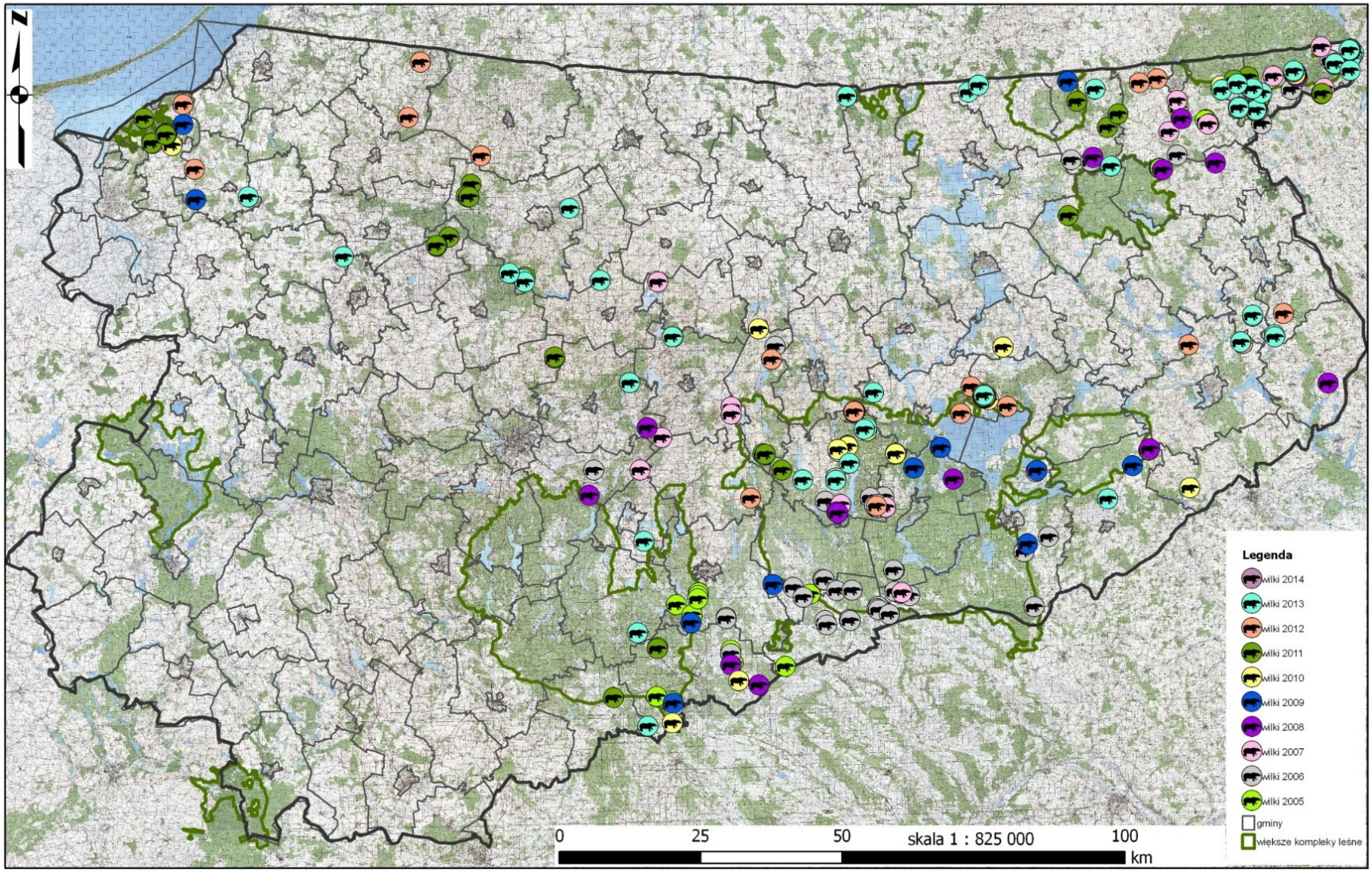

Szkody powodowane przez wilki

Najwięcej szkód wilki wyrządzają w powiatach:

- gołdapskim,
- szczycieńskim,
- olsztyńskim,
- mrągowskim,
- piskim,
- elbląskim.

Fort. Jacek Więckowski

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Szkody powodowane przez wilki

Szkody powodowane przez wilki w pogłowiu zwierząt gospodarskich maja charakter nieregularny.

Najczęściej występują one w okresie od maja do listopada, przy czym największe nasilenie ataków wilków notuje się najczęściej w sierpniu i wrześniu.

Związane jest to z faktem, że w okresie tym znacząco wzrasta zapotrzebowanie pokarmowe szczeniąt.

Szkody powodowane przez wilki

Występowaniu szkód w okresie jesiennym sprzyja pogarszająca się pogoda, obniżająca się temperatura oraz coraz krótsze dni.

Nadzór człowieka nad zwierzętami zmniejsza się wówczas, co jest ułatwieniem dla wilków.

Ataki drapieżników na inwentarz zdarzają się głównie pod wieczór, w nocy i wczesnym rankiem, gdy aktywność ludzi jest najmniejsza. Atakom sprzyja zła pogoda - ulewny deszcz, mżawka oraz mgła. Drapieżniki czują się wówczas bezpieczne, nawet w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowań.

Szkody powodowane przez wilki

W ostatnich kilku latach na terenie Warmii i Mazur zgłaszane są szkody wyrządzone przez wilki w okresie późnej jesieni i wczesnej zimy.

Przyczyną takiego stanu jest pogoda, a zwłaszcza ciepła i długa jesień oraz bezśnieżne okresy przedzimowe.

Ponadto przyczyną większej liczby szkód mogą być polowania na wilki po stronie Federacji Rosyjskiej i przemieszczanie się zwierząt na terytorium Polski.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Odszkodowania - wniosek

- złożenie wniosku (przez poszkodowanego) **niezwłocznie** po stwierdzeniu szkody

- co do zasady wniosek składany pisemnie.
  W przypadku szkód wyrządzonych w odniesieniu m.in. do zwierząt - również drogą telefoniczną

Odszkodowania - wniosek

- elementy wniosku wymienione zostały w § 2 pkt. 4-5 rozporządzenia w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową

- formularze wniosków znajdują się na stronach internetowych poszczególnych regionalnych dyrekcji ochrony środowiska

http://bip.olsztyn.rdos.gov.pl/jak-zalatwic-sprawe

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

WNIOSEK O ODSZKODOWANIE ZA SZKODY WYRZĄDZONE PRZEZ WILKI / RYSIE

❖ **Imię i nazwisko poszkodowanego *:** .....

❖ **Nazwa poszkodowanego oraz imię i nazwisko osoby właściwej do reprezentowania poszkodowanego **:**

.....

❖ **Adres do korespondencji:**

miejscowość ..... ulica ..... nr..... lokal.....

kod pocztowy: ..... poczta: ..... gmina:.....

numer PESEL ..... lub numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość w przypadku, gdy poszkodowany nie posiada numeru PESEL .....* / numer identyfikacyjny REGON oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) poszkodowanego: .....**

telefon kontaktowy: .....

❖ **Lokalizacja szkody:**

powiat: .....

gmina: .....

obręb ewidencyjny (nazwa i nr): .....

numer ewidencyjny działki/działek: .....

Rodzaj szkody (szczegółowo opisać w załączniku do wniosku)

Rodzaj zagryzionego / pogryzionego zwierzęcia */zaznaczyć właściwe/*	**Liczba zagryzionych / pogryzionych zwierząt**
☐ Bydło (krowa, jałówka, byk, cielę)	
☐ Owca (maciorka, tryk, jagnię)	
☐ Koza (koza, baran, koźlę)	
☐ Koń (klacz, ogier, źrebię)	
☐ Daniel	
☐ Jeleń	
☐ Pies	
☐ Inne	

❖ **Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: wilk / ryś** */zaznaczyć właściwe/*

❖ **Data i godzina powstania szkody:** .....

❖ **Data i godzina stwierdzenia szkody:** .....

❖ **Odległość od budynków mieszkalnych** .....m, **od budynków gospodarczych** ..... m, **lasu** ..... m

❖ **Krótki opis szkody:**

.....

.....

❖ **Forma władania przedmiotem szkody:**

☐ Własność

☐ Inna – podać formę prawną: .....

❖ **Rodzaj hodowli** (zwierzęta hodowlane, zwierzęta towarowe, zasoby genetyczne) */zaznaczyć właściwe/*

❖ **Wskazanie pełnomocnika, w przypadku jego ustanowienia:** .....

** Wypełnić w przypadku, gdy poszkodowany jest osobą fizyczną*
*** Wypełnić w przypadku, gdy poszkodowany jest osobą prawną*

.....
/data / podpis/

I

Załączniki
do wniosku o odszkodowanie
za szkody wyrządzone przez wilki / rysie

I. Oświadczenie poszkodowanego, że zwierzę będące przedmiotem szkody jest własnością poszkodowanego

Ja, niżej podpisana/y ..... oświadczam, że następujące zwierzęta będące przedmiotem szkody są moją własnością:

Lp.	Zwierzę (podać rodzaj, rasę)	Płeć	Numer identyfikacyjny	Wiek (data urodzenia)	Waga (kg)

.....
/data / podpis/

II. Oświadczenie poszkodowanego o gotowości udostępnienia dokumentacji hodowlanej do wglądu podczas oględzin szkody

Ja, niżej podpisana/y ..... oświadczam, że gotowy jestem udostępnić dokumentacje hodowlaną dotyczącą zwierząt będące przedmiotem szkody do wgląd podczas oględzin.

.....
/data / podpis/

III. Informacja o numerze rachunku, na który ma zostać przekazane odszkodowanie:

lub wskazanie innego sposobu wypłaty odszkodowania (np. przekaz pocztowy na adres):

.....

.....

/data / podpis/

IV. Oświadczenie poszkodowanego, że powstała szkoda skutkuje zmniejszeniem przychodów z działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z 2017 r. poz. 2494 oraz z 2018 r. poz. 106, 317 i 398)

Ja, niżej podpisana/y ..... oświadczam, że powstała szkoda skutkuje zmniejszeniem przychodów z działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z 2017 r. poz. 2494 oraz z 2018 r. poz. 106, 317 i 398)

.....

/data / podpis/

V. Pisemne pełnomocnictwo – w przypadku, gdy poszkodowany ustanowił pełnomocnika

Ja, niżej podpisana/y ..... upoważniam Panią/Pana ..... (PESEL .....) do reprezentowania mnie we wszelkich sprawach dotyczących odszkodowania za szkody wyrządzone przez wilki / rysie* objęte wnioskiem z dnia ..... .

** niewłaściwe skreślić*

.....

/data / podpis/

Do wniosku NALEZY dołączyć OBLIGATORYJNIE następujące dokumenty wskazane w §2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową (Dz. U. z 2018 r. poz. 645):

1) Oświadczenie poszkodowanego, że zwierzę będące przedmiotem szkody jest własnością poszkodowanego;
2) Kopię dokumentacji hodowlanej albo oświadczenie poszkodowanego o gotowości udostępnienia dokumentacji hodowlanej do wglądu podczas oględzin szkody albo
3) Kopię dokumentu potwierdzającego oddanie poszkodowanemu mienia, które uległo szkodzie, do gospodarczego korzystania, a w szczególności umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub oświadczenia właściciela gruntu albo
4) Oświadczenie poszkodowanego o posiadaniu samoistnym mienia, które uległo szkodzie;
5) Jeżeli poszkodowanym jest rolnik – oświadczenie poszkodowanego, że powstała szkoda skutkuje zmniejszeniem przychodów z działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, ze zm.);
6) Informacja o numerze rachunku, na który ma zostać przekazane odszkodowanie lub wskazanie innego sposobu wypłaty odszkodowania;
7) Pisemne pełnomocnictwo – w przypadku, gdy poszkodowany ustanowił pełnomocnika.

Odszkodowania

Bezwzględnie nie należy uprzątać zagryzionego zwierzęcia przed przybyciem osób szacujących szkodę. W miarę możliwości należy sporządzić dokumentację fotograficzną szkody i zabezpieczyć miejsce zdarzenia.

W związku z koniecznością bezzwłocznego dokonania oględzin zagryzionych zwierząt celem poprawnej identyfikacji sprawców szkody (wilk czy pies) należy **bezzwłocznie** powiadomić o zdarzeniu regionalną dyrekcję ochrony środowiska lub przedstawicieli parku narodowego.

Należy powiadomić lekarza weterynarii. Sporządza on notatkę, w której opisuje m.in. charakter ran, zjedzone części zwierzęcia.

Odszkodowania

- odpowiedzialność Skarbu Państwa za szkody wyrządzone przez wilka nie obejmuje utraconych korzyści;
- odszkodowania za szkodę wyrządzoną w odniesieniu do zwierząt jest sumą:
  - ceny rynkowej zabitego, padłego w wyniku odniesionych ran lub uśmierconego zwierzęcia
  - kosztów utylizacji padliny i jej transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny
  - kosztu wizyty lekarza weterynarii stwierdzającego padnięcie zwierzęcia
  - kosztów leczenia okaleczonych zwierząt i wartości produktów leczniczych

Odszkodowania

WOJEWÓDZTWA	wartość odszkodowań Wilki (tys. zł)				
	2013 rok	2014 rok	2015 rok	2016 rok	2017 rok
P O L S K A	**522,1**	**861,5**	**739,4**	**719,2**	**758,4**
Dolnośląskie	–	–	–	0	4,6
Kujawsko-pomorskie	–	–	–	0	10,2
Lubelskie	–	–	–	0	4,2
Lubuskie	–	5	3,2	15,2	15,3
Łódzkie	–	–	–	0	-
Małopolskie	115,3	245,7	224,0	200,3	211
Mazowieckie	9,1	78	54,5	62,1	39,8
Opolskie	–	–	–	0	-
Podkarpackie	152,2	239,3	209,9	164,2	161,9
Podlaskie	39,7	79,1	113,7	83,1	114,8
Pomorskie	8,7	8	34,4	15,1	30,6
Śląskie	28,5	5,9	9,7	4	5,6
Świętokrzyskie	–	–	–	0	7
Warmińsko-mazurskie	168,5	187,7	90,0	171,2	103,8
Wielkopolskie	–	2,9	—	1,7	11,3
Zachodniopomorskie	–	9,8	—	2,3	38,4

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Dane GUS

Kwoty odszkodowań za szkody wyrządzane przez wilki w województwie warmińsko-mazurskim w latach 1999-2017

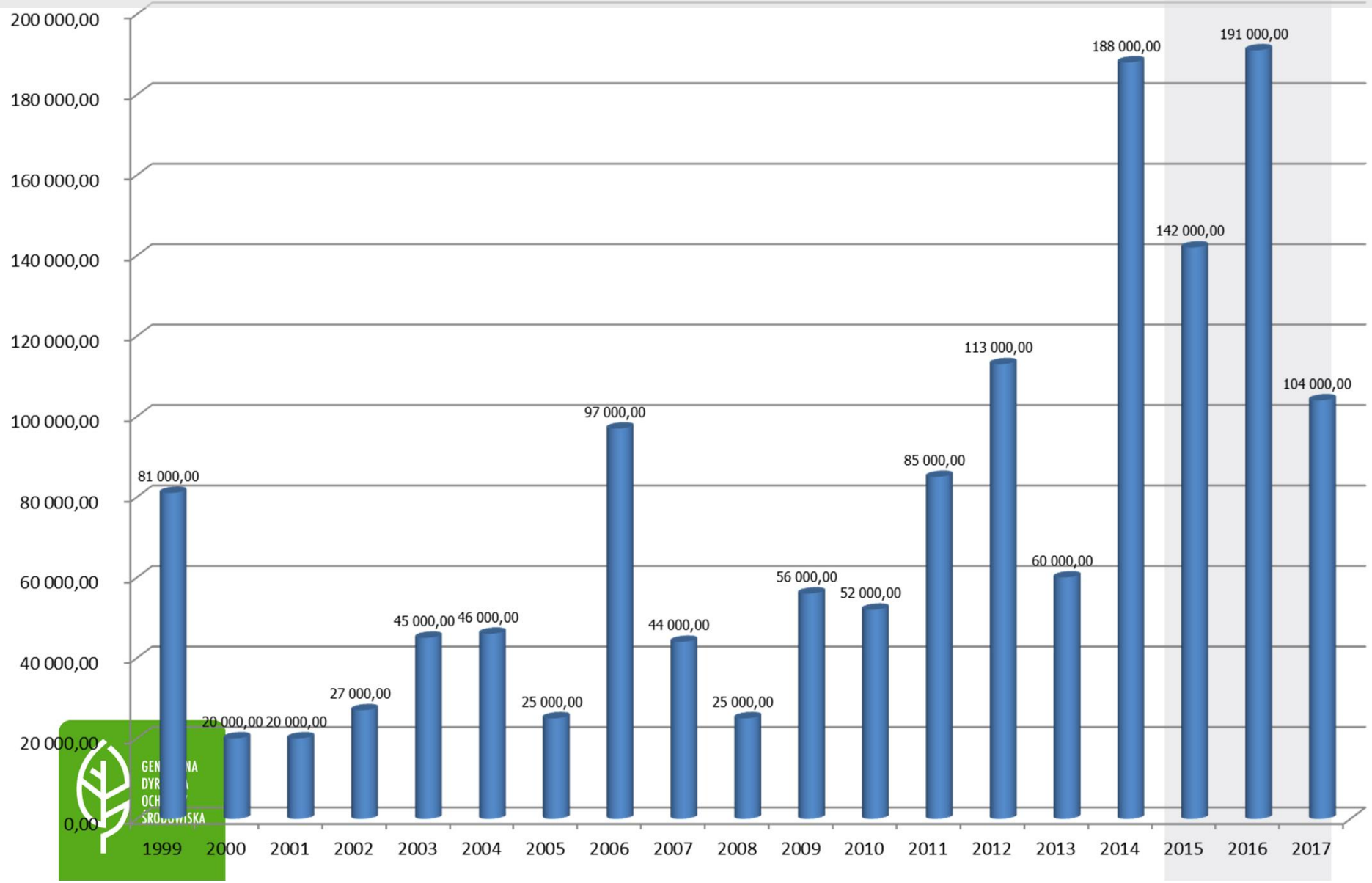

Odszkodowania na tle innych gatunków

Wartość odszkodowania w 2017 r. (tys. zł)				
bóbr	żubr	ryś	wilk	niedźwiedź
22 325,3	**1411,2**	**10,7**	**758,4**	**266,8**

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Odszkodowania

Kiedy odszkodowanie nie przysługuje?

- osobom, którym przydzielono grunty stanowiące własność Skarbu Państwa;
- **jeżeli poszkodowany nie wyraził zgody na współpracę z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska lub dyrektorem parku narodowego na budowę urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom;**
- za szkody:
  - nieprzekraczające w ciągu roku wartości 100 kg żyta w przeliczeniu na jeden ha uprawy,

Odszkodowania

Kiedy odszkodowanie nie przysługuje?

- za szkody:

- powstałe w mieniu Skarbu Państwa, z wyłączeniem mienia oddanego do gospodarczego korzystania na podstawie Kodeksu cywilnego,
- **wyrządzone przez wilki, niedźwiedzie lub rysie w pogłowiu zwierząt gospodarskich pozostawionych, w okresie od zachodu do wschodu słońca, bez bezpośredniej opieki (bez nadzoru człowieka lub wyszkolonego psa pasterskiego).**

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

www.gdos.gov.pl

Odszkodowania

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Odszkodowania

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Łagodzenie konfliktów – ustawa o ochronie przyrody

- współdziałanie z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska lub dyrektorem parku narodowego (w tym wsparcie finansowe)
- wypłacanie odszkodowań – jeden z 5 gatunków, za których szkody odpowiada Skarb Państwa
- zezwolenia na odstępstwo od zakazów wobec osobników tego gatunku

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Stosowanie dobrych praktyk gospodarskich, przede wszystkim niepozostawianie bydła, owiec czy kóz bez bezpośredniej opieki w okresie od zachodu do wschodu słońca.

Wskazane jest zaganianie zwierząt na noc do odpowiednio zabezpieczonych przydomowych zagród, obór, stajni, budynków inwentarskich.

www.gdos.gov.pl

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

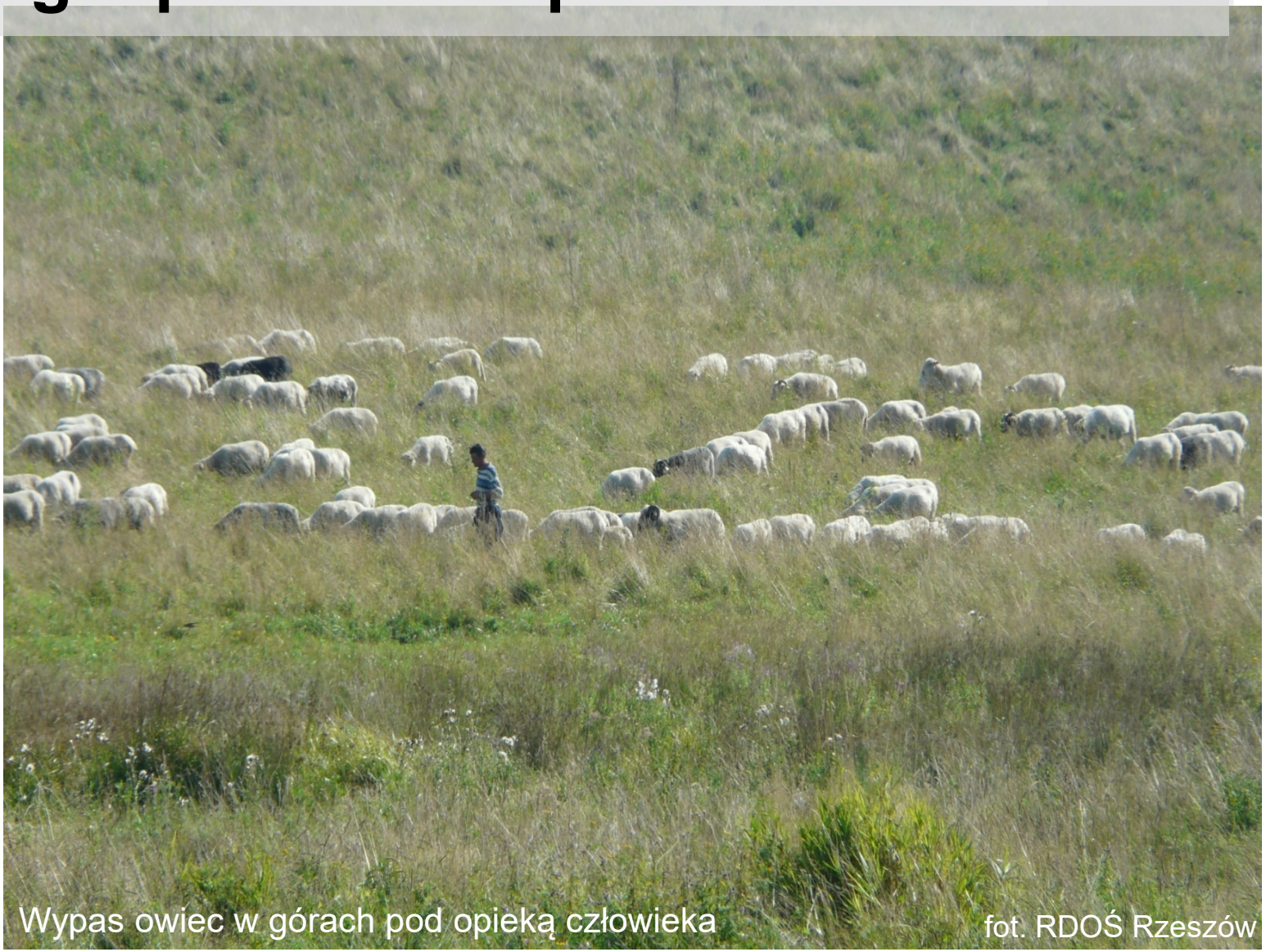

Wypas owiec w górach pod opieką człowieka

fot. RDOŚ Rzeszów

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

W przypadku przetrzymywania zwierząt na pastwiskach w ciągu dnia, czy też w okresie po zachodzie słońca należy zabezpieczyć miejsca przebywania inwentarza np.

- wielopasmowym pastuchem elektrycznym,
- wielopasmowym drutem kolczastym,
- siatką o wysokości minimum 1,8 m.

W przypadku nieogrodzonych pastwisk położonych w pobliżu lasów, wąwozów, nie należy pozostawiać zwierząt bez nadzoru także w ciągu dnia, zwłaszcza podczas złej pogody.

www.gdos.gov.pl

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Zabezpieczenie zagrody pastuchem elektrycznym

fot. RDOŚ Rzeszów

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Aby zapobiec <u>przeczołgiwaniu</u> się wilków pod ogrodzeniem należy:

- umieścić najniższy przewód na wysokości 10–20 cm nad podłożem,
- konieczne jest przy tym pilnowanie, by rosnąca roślinność nie stykała się z drutem, gdyż urządzenie wówczas nie będzie działać prawidłowo,
- siatkę należy wkopać w ziemię na głębokość minimum 0,5 m.

Aby zapobiec <u>przeskakiwaniu</u> nad ogrodzeniem należy:

- stosować stosunkowo wysokie ogrodzenia z ostatnim przewodem na wysokości nawet 2 m.
- ogrodzenia pasmowe do wysokości około 1,5 m powinny być umieszczone w odległości 15 cm; odległość pomiędzy przewodami umieszczonymi wyżej może wynieść 20 cm,
- ogrodzenie wykonane z siatki można dodatkowo zabezpieczyć poprzez zawieszenie pasm drutu kolczastego na wysokości około 2 m wywiniętych do zewnętrznej strony ogrodzenia,
- zaleca się, by napięcie na linii ogrodzenia wynosiło co najmniej 4500 V.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

fot. RDOŚ Rzeszów

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Można zastosować ogrodzenia kombinowane (pasmowe, siatkowe) w połączeniu z fladrami.

Fladry to cienki sznur z naszytymi wąskimi kawałkami materiału, najczęściej w kolorze czerwonym, które zwisając i poruszając się na wietrze będą tworzyły barierę, której wilk boi się przekroczyć.

Istotny jest sposób wykonywania i instalowania tych urządzeń. Fladry działają szczególnie odstraszająco, kiedy poszczególne chorągiewki rozmieszczone są co 50 cm (odległość pomiędzy środkami pasków materiału), a sznury rozciągnięte były tak, by końcówki chorągiewek znajdowały się tuż nad gruntem.

www.gdos.gov.pl

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Zabezpieczenie zagrody przy pomocy fladr

fot. RDOŚ Olsztyn

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

W celu ochrony zwierząt gospodarskich można stosować również opiekę poprzez odpowiednio wyszkolonego psa stróżującego, który od urodzenia ma kontakt ze stadem oraz przebywa z nim na pastwisku czy w budynku inwentarskim.

Pies stróżujący nie może być domownikiem, a kontakt z ludźmi powinien zostać ograniczony do minimum. W przeciwnym razie pies nie będzie w stanie wykonywać zadań ochronnych, jakich się od niego oczekuje.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Metody zabezpieczania zwierząt gospodarskich przed wilkami

Pies pasterski przebywający wraz ze stadem

fot. RDOŚ Rzeszów

Współdziałanie

Może obejmować:

- pomoc merytoryczną poszkodowanym, pomoc finansową poszkodowanym (budowa urządzeń lub wykonanie zabiegów zapobiegających szkodom)

- w przypadku pomocy finansowej konieczne jest zawarcie umowy cywilnoprawnej

Współdziałanie

Kto może się zwrócić o tę formę pomocy?

Poszkodowani lub osoby, których mienie jest realnie narażone na wystąpienie szkody

Do kogo?

Do właściwego miejscowo rdoś lub dyrektora parku narodowego na obszarze tego parku

Czy współdziałanie finansowe jest obowiązkiem organów?

Nie - zależy od ilości posiadanych środków finansowych na ten cel

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Współdziałanie - projekt

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie na mocy umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej nr 330/2017/Wn-14/OP-WK/D z dnia 14 listopada 2017 r. prowadzi projekt pn. „*Przeciwdziałanie szkodom powodowanym przez bobry w gospodarstwach rolnych i mieniu oraz zabezpieczenie zwierząt gospodarskich przed wilkami na terenie województwa warmińsko-mazurskiego*”

Projekt realizowany jest w latach 2018-2021

Kwota projektu wynosi 1 726 900,00 zł.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Współdziałanie - projekt

Działania w ramach projektu w celu zabezpieczenia zwierząt przed wilkami:

- zakup fladr do ogrodzenia zagród/pastwisk, na których przetrzymywane są zwierzęta (ok. 110 000 mb),
- zakup siatki leśnej o wysokości 2,5 m (ok. 16 000 mb) oraz metalowych słupów (ok. 5 600 sztuk) do wykonania 2-hektarowych kwater dla bydła i owiec,
- zakup zestawów ogrodzenia elektrycznego do zabezpieczenia przed wilkami zagród, na których przebywają zwierzęta gospodarskie (ok. 80 urządzeń).
- zakup psów pasterskich rasy owczarek podhalański (psy stróżujące) (ok. 15 psów).

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Co, gdy współdziałanie i odszkodowanie nie jest zadowalające?

Możliwość uzyskania w stosunku do wilka zezwolenia na odstępstwo od zakazów* np. płoszenia i niepokojenia, a nawet umyślnego zabijania

* Wszystkie zakazy w stosunku do dziko występujących zwierząt objętych ochroną gatunkową wymienione są w § 6 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Jakie etapy, gdy są szkody? - podsumowanie

Wilki zaatakowały zwierzęta gospodarskie po raz pierwszy, lub ataki są sporadyczne → wniosek o odszkodowanie → ustalenie z RDOŚ właściwych zabezpieczeń / poprawa zabezpieczeń (samodzielnie lub w ramach współdziałania)

Jeśli ataki wilków powtarzają się, a powyższe działania okazują się niewystarczające można rozważyć złożenie wniosku do GDOŚ o wydanie zezwolenia umyślne zabijanie wilków wyrządzających szkody.

Jakie etapy, gdy zagrożone bezpieczeństwo? - podsumowanie

Wilk nie stwarza zagrożenia, ale budzi niepokój mieszkańców → wójt/burmistrz/prezydent miasta składa wniosek o odstępstwo od zakazu umyślnego płoszenia (np. przy użyciu broni z amunicją kulową) lub odłów i transport do najbliższego dużego kompleksu leśnego → gdy odłów i transport warto przeprowadzić badania weterynaryjne, w tym pobrać próby do badań genetycznych

Jakie etapy, gdy zagrożone bezpieczeństwo? - podsumowanie

Wilk stwarza realne, udokumentowane zagrożenie →

wójt/burmistrz/prezydent miasta składa wniosek o odstępstwo od zakazu umyślnego zabijania →

po uśmierceniu należy wykonać szczegółową dokumentację fotograficzną oraz badanie w kierunku wścieklizny → jeśli wynik jest negatywny, umożliwić właściwym, zainteresowanym podmiotom przeprowadzenie szczegółowej sekcji zwierzęcia

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Czy można działać na własną rękę?

Nie!

Doprowadzenie do śmierci zwierzęcia objętego ochroną ścisłą bez zezwolenia Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (Ministra Środowiska na terenie parku narodowego) lub wbrew jego warunkom, w zależności od wpływu tego czynu na populację danego gatunku jest:

a) wykroczeniem, za które grozi kara aresztu lub grzywny (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) lub
b) przestępstwem, za które grozi kara pozbawienia wolności do lat 5 (art. 181 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu karnego).

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Wilk – zagrożenie dla człowieka?

- Wilk w normalnych warunkach nie stanowi zagrożenia dla człowieka, gdyż człowiek nie stanowi dla niego źródła pożywienia
- naturalny behawior wilka (płochliwość) sprawia, że przypadkowe spotkanie z wilkiem zazwyczaj kończy się jego ucieczką
- zachowanie dwóch wilków, które wywołało w ostatnim czasie wiele emocji nie było typowym zachowaniem
- ważne jest, aby pamiętać, że wilk jest zwierzęciem dzikim – nie należy go oswajać, ani dokarmiać

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Zalecenia

Aby działanie w sytuacjach nagłych przebiegało sprawnie należy na poziomie regionalnym i lokalnym ustalić jakie osoby są właściwe do kontaktu:

- osoby mogące dokonać odstrzału (zadanie gminy)
- osoby zajmujące się sprawą w RDOŚ
- właściwy lekarz weterynarii (w sytuacjach wymagających jego udziału)
- podmioty prowadzące odpowiednie badania (np. genetyczne – w sytuacjach wymagających ich wykonania)

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

www.gdos.gov.pl

Dziękuję za uwagę

GENERALNA DYREKCJA OCHRONY ŚRODOWISKA

Wykorzystane zdjęcia z z iStockphoto.com
Slajd nr 1: iStockphoto.com/jimkruger
Slajd nr 24: iStockphoto.com/mauribo
Slajd nr 32: iStockphoto.com/Ylivdesign
Slajd nr 33: iStockphoto.com/kalimf